

newsletter

INSTITUTU LÁZEŇSTVÍ A BALNEOLOGIE, v. v. i.

Socioekonomický průzkum v lázeňství –
Lázeňská terapeutická krajina – Osvěta
v oblasti ochrany a péče o životní prostředí –
Spolupráce s aplikační sférou – Ote-
víráme se zahraničním partnerům – Tera-
peutická krajina na EXPO Dubaj

2. čtvrtletí 2021

Obsah

PŘEDSTAVENÍ INSTITUTU	3
NÁŠ TÝM	4
VĚDA & VÝZKUM	5
Pohybová aktivita a její význam v prevenci metabolického syndromu X	5
Prostředí pro život	
iLázně II	6
Pokračujeme ve výzkumu lázeňské terapeutické krajiny!	7
VZDĚLÁVÁNÍ	8
Vzdělávání, výchova a osvěta v oblasti ochrany a péče o životní prostředí přírodních léčebných lázní	8
Balneologický informační systém	8
DEVELOPMENT	9
Spolupráce s aplikační sférou	9
Technické manuály lázeňské péče	10
ROZVOJ SPOLUPRÁCE	11
Otevíráme se zahraničním partnerům	11
MARKETINGOVÁ STRATEGIE	12
Stali jsme se partnery projektu Knižní lázně	12
Terapeutická krajina na EXPO Dubaj	12
SÍDLO INSTITUTE	13

Představení institutu

Institut lázeňství a balneologie (ILAB) je veřejná výzkumná instituce zřízená v roce 2019 Karlovarským krajem. Předmětem hlavní činnosti ILAB jsou nezávislý výzkum a vývoj v oblastech lázeňství, balneologie, geologie, hydrogeologie, balneo-medicíny, balneotechniky, společenskovedních a ekonomických oborech a související mezioborová spolupráce.

Výsledky těchto činností se ILAB snaží veřejně šířit formou publikací, výuky a transferu znalostí. Vzhledem k tomu, že je zatím jedinou veřejnou výzkumnou institucí sídlící na území Karlovarského kraje, je jeho cílem i budovat, provozovat a rozvíjet výzkumnou infrastrukturu.

V zájmu institutu je spolupráce s výzkumnými institucemi, odbornými pracovišti, vysokými školami a dalšími organizacemi a společnostmi v oblasti výzkumu a vývoje v lázeňství a balneologii.

ILAB se zaměřuje na zkoumání nových možností regionálního rozvoje s využitím potenciálu přírodních léčivých zdrojů a následné koordinace možností rozvoje území.

Náš tým

Ing. Jan Ludvík, MBA
ředitel

V oboru lázeňství působím
8 let, v předchozích letech jsem
pracoval v Lázních Bohdaneč,
Jánských Lázních
a Lázních Kynžvart.

Hlavním úkolem a mojí
vizí jako ředitele ILABu
je v rámci aplikovaného
výzkumu ověření účinků
lázeňské léčby v jednotlivých
lázeňských místech.

MUDr. Ladislav Špišák, CSc.
předseda rady ILAB | výzkumný pracovník

RNDr. Patricie Hloušková, Ph.D.
místopředsedkyně rady | výzkumná pracovnice

RNDr. Tomáš Vylita, Ph.D.
výzkumný pracovník | člen rady

Doc. Ing. Miroslav Marek, CSc.
výzkumný pracovník

MUDr. Helena Safariková
lékařka | výzkumný pracovník

Ing. Věra Marková
lázeňský analytik | RIS3 lázeňský analytik

Ing. Alina Huseynli
výzkumná pracovnice

Bc. Věra Simeth
projektová manažerka | RIS3 projekt. manažerka

Ing. Ondřej Hruška
developer | RIS3 developer

Rita Háseová
administrativní pracovnice

Věda a výzkum

Pohybová aktivita a její význam v prevenci metabolického syndromu X

VŠTVS PALESTRA podala ve spolupráci s ILA-Bem žádost o podporu projektu „Pohybová aktivita a její význam v prevenci metabolického syndromu X“ do veřejné soutěže ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích GA ČR.

Rizikové faktory metabolického syndromu (MS), zejména nadměrná adipozita a obezita, jsou jádrem problému, který má za následek zvýšené komorbidity, jako jsou kardiometabolická onemocnění a rakovina, zvýšené náklady na zdraví, horší kvalita života a zkrácené přežití.

Studie je zaměřena na současný výzkum a bádání v této oblasti v souvislosti se situací v České republice, jejíž obyvatelé z dlouhodobého hlediska snižují svou pohybovou aktivitu, jež má za následek zvyšování incidence obezity, kardiovaskulárních onemocnění a dalšími přidružené symptomy Syndromu X. Hlavním cílem studie bude navržení a ověření efektivity a benefitů třítydenní pohybově-výživové intervence cílené na pozitivní změny v životním stylu a zlepšení zdraví a well-beingu lázeňských klientů v Karlovarském kraji.

Odpovědní pracovníci:
MUDr. Ladislav Špišák, CSc., Ing. Alina Huseynli,
MUDr. Helena Safariková

Prostředí pro život

Ve spolupráci s Univerzitou Karlovou jsme podali žádost o podporu projektu „Terapeutická krajina“ v rámci 5. veřejné soutěže Programu a podporu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti životního prostředí – Prostedí pro život, podprogram 1 – Operativní výzkum ve veřejném zájmu.

Cílem projektu je komplexní uchopení problematiky lázeňské terapeutické krajiny. Navržený projekt vychází z hlavních zásad Evropské úmluvy o krajině, tvoří osnovu nového pohledu na krajinu lázeňských míst a přispívá k jejímu udržitelnému rozvoji. Výstupem projektu bude metodika vymezení lázeňské terapeutické krajiny a strategie, která by měla omezovat negativní vlivy urbanizace a cestovního ruchu, chránit a rozvíjet hodnoty krajiny, podporovat rozmanitost, územně diferencované a z ekologického pohledu trvale udržitelné způsoby využívání krajinného potenciálu, rozvíjet a uplatňovat zásady odpovědného nakládání s přírodními zdroji a krajinou jako celkem.

Odpovědní pracovníci:
Ing. Alina Huseynli,
RNDr. Tomáš Vylita, Ph.D.,
Bc. Věra Simeth,
RNDr. Patricie Hloušková, Ph.D.,
MUDr. Ladislav Špišák, CSc.,
Ing. Věra Marková

iLázně 2.0

Projekt iLázně 2.0 navazuje na socioekonomický průzkum, který ILAB realizoval v prosinci roku 2020 (výsledky průzkumu vč. webinářů k průzkumu a souhrnné zprávy o výsledcích jsou k dispozici na webových stránkách ILABu www.spadata.cz). Některé jeho dílčí aktivity jsou úzce spjaty se zpracováním analýzy přínosů lázeňství pro Karlovarský kraj, o níž jsme Vás informovali v minulém čísle newsletteru. Stejně jako tato analýza, i projekt iLázně 2.0 je realizován ve spolupráci s Karlovarskou agenturou rozvoje podnikání.

Cílem projektu je analyzovat domácí lázeňský trh v ČR, tzn. jak tuzemskou poptávku (lázeňští hosté), tak stranu nabídky (lázeňská zařízení). V současné době probíhají závěrečné přípravy dotazníků, které budou distribuovány:

- 2 000 potenciálním klientům, tedy těm, kteří za posledních 10 let v lázních nebyli, s cílem zjistit, proč v lázních za posledních 10 let nebyli a co by je přesvědčilo do lázní jet,
- a 1 000 lázeňským klientům, tedy těm, kteří byli v posledních 10 letech v lázních alespoň jednou, s cílem zjistit jejich motivaci k návštěvě lázní a jejich míru spokojenosti s lázeňskými pobyty.

Informace získané přímo od klientů mohou pomoci nejen lázeňským zařízením, ale i samotným lázeňským místům odhalit slabá místa v jejich nabídce pro lázeňské hosty. Mohou být nápomocné při plánování marketingových aktivit nebo při rozhodování o zavádění možných inovací, které by přilákaly novou skupinu hostů. Pro ILAB jsou tato data rovněž klíčová, a to především kvůli vytvoření nabídky spolupráce na VaV aktivitách a inovacích s lázeňskými zařízeními.

Další běžící aktivitou v rámci tohoto projektu je mapování jednotlivých lázeňských zařízení prozatím v Karlovarském kraji. Všem zařízením, které jsou registrovány v databázi ÚZIS jsou v tomto týdnu distribuovány tzv. karty lázeňského zařízení, které obsahují základní informace o daném provozu, s žádostí o jejich doplnění. Zdaleka ne všechny informace, které pro úspěšnou realizaci projektu potřebujeme, jsou totiž veřejně dostupné. Tento krok je prvním z těch, které ILABu usnadní mapování situace mezi lázeňskými zařízeními a vybudování ucelené databáze možných partnerů po aktivitě v rámci aplikovaného výzkumu nebo inovací. Z této databáze budeme tedy v dalších letech čerpat např. při výběru partnera pro dotační titul Inovační vouchery a jiných dotačních titulů za účelem aplikace výsledků naší VaV činnosti do praxe. Lázeňská zařízení, která s námi budou takto spolupracovat, budou moci čerpat některé z dalších výhod, např. zpřístupnění detailnějších dat ze socioekonomických průzkumů nebo vytvoření analýzy z těchto dat na míru danému lázeňskému zařízení.

Po dokončení sběru lázeňských karet budou vybrána zařízení, která bychom rádi navštívili osobně za účelem strukturovaného rozhovoru. Ten už se bude týkat konkrétních otázek spolupráce, zájmu o výzkumné a inovační aktivity a dalších témat. Tento průzkum v Karlovarském kraji je pro nás pilotním, kdy si chceme mimo jiné ověřit míru zájmu o spolupráci lázeňských zařízení. V dalších letech plánujeme stejným způsobem oslovit i další lázeňská zařízení v celé ČR. **Pokud ovšem máte zájem o to, být součástí naší databáze partnerů již nyní, neváhejte nás kontaktovat. Informace od lázeňských zařízení a analýza jejich potřeb je pro činnost ILABu klíčová, a to především při identifikaci podnětů pro další výzkum, neboť jeho výsledky by měly sloužit právě lázeňským zařízením.**

Odpovědní pracovníci:

Ing. Ondřej Hruška, Ing. Věra Marková, Bc. Věra Simeth

Pokračujeme ve výzkumu lázeňské terapeutické krajiny!

V současné době připravujeme metodiku vymezení a ochrany lázeňské terapeutické krajiny. O nově vznikající metodiku projevil zájem Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo životního prostředí ČR. Dalším významným subjektem, který projevil zájem o výstupy projektu je Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s. Připravovanou metodiku bude možné využít při zpracování návrhu možností lesnické rekultivace území postižených těžbou tak, aby v budoucnu splňovaly parametry terapeutické krajiny.

Zabýváme se i výzkumem vlivu terapeutické krajiny na psychický stav a náladu pacientů v lázních. Duševní zdraví je výzvou pro světovou společnost. Odhaduje se zejména výrazný nárůst v počtu lidí trpících úzkostlivými poruchami a různými typy depresivních onemocnění a poruch osobnosti (mezi lety 1990 a 2013 se počet úzkostných poruch zvýšil o 42 % a počet onemocnění a poruch spojených s depresí dokonce o 54 %).

Nezapomínáme ani na osvětové akce. Uspořádali jsme webinář na téma „5 důvodů proč se věnovat lázeňské terapeutické krajině“. O krajině lázeňských míst navrhovaných do seznamu UNESCO diskutovali odborníci z různých oborů: Markéta Monsportová, RNDr. Tomáš Vylita, PhD., Mgr. Lubomír Zeman, MUDr. Ladislav Špišák, CSc., Ing. Alina Huseynli.

O lázeňské terapeutické krajině si můžete přečíst i v červnovém čísle časopisu Hospodářské komory České republiky.

Odpovědní pracovníci:

Ing. Alina Huseynli, Bc. Věra Simeth, RNDr. Tomáš Vylita, PhD., RNDr. Patricie Hloušková, PhD., MUDr. Ladislav Špišák, CSc., Ing. Věra Marková

Vzdělávání

Vzdělávací aktivity institutu se orientují na celoživotní vzdělávání lékařů, vedení bakalářských prací, ale i na laickou veřejnost.

Vzdělávání, výchova a osvěta v oblasti ochrany a péče o životní prostředí přírodních léčebných lázní

Podali jsme žádost o finanční podporu projektu „Vzdělávání, výchova a osvěta v oblasti ochrany a péče o životní prostředí přírodních léčebných lázní“ v rámci Národního programu Životní prostředí (NPŽP).

Změna klimatu má zásadní dopad na krajinný pokryv, který má svou velkou úlohu nejen pro přirozenou ochranu bioklimatu lázní, ale i pro tvorbu a udržování co nejvyšší a nejstálější hladiny podzemních vod. Přírodní léčivé zdroje mají pro existenci lázeňských míst klíčový význam, proto je nutné realizovat výchovné aktivity, osvětu a edukaci o změně klimatu tak, aby vedly ke změně lidského myšlení a jednání, a propagovaly zásady odpovědného nakládání s přírodními zdroji a krajinou jako celkem.

Z důvodu dlouhodobé absence odborných aktivit a výzkumné činnosti v oblasti ochrany a péče o životní prostředí přírodních léčebných lázní v Karlovarském kraji je žádoucí rozvoj kompetencí a osvěta cílových skupin obyvatelstva.

Odpovědní pracovníci:
Ing. Alina Huseynli, Bc. Věra Simeth

Balneologický informační systém

Rozšiřujeme stránky Informačního serveru SPADATA.CZ o jednotné vyhledávací rozhraní v oblasti lázeňství a balneologie. Cílem je spojit v současné době již existující a vytvořit nové, dosud chybějící databáze, včetně on-line katalogu knihovního fondu balneologické literatury. Dalším cílem je zajištění kontinuity a rozvoj informačního a knihovnického systému pro potřeby vědecko-výzkumné balneologické základny. Centralizování balneologických dat do digitální podoby umožní rychlé a správné vyhledávání titulů studentům, pedagogům, vědcům a široké veřejnosti zabývající se tímto tématem.

Informační systém rovněž přispěje ke zvýšení viditelnosti výsledků českého balneologického výzkumu na mezinárodní úrovni, umožní mezinárodní spolupráci na úseku informační politiky oboru a zvýší výměnu informací se zahraničím pro potřeby oborové gesce. Mimo jiné systém přispěje také k přenosu znalostí mezi generacemi v oblasti balneologie a zachování vzácného kulturního dědictví. Zpřístupnění cenných zásob tradičních znalostí je vždy silným podnětem ke spuštění výzkumných a vývojových činností.

Odpovědní pracovníci:
Ing. Alina Huseynli, Bc. Věra Simeth,
Ing. Věra Marková

Development

Lázeňství je jednou z priorit Karlovarského kraje, v regionu se nachází největší lázně v České republice. ILAB je otevřený spolupráci s partnery z regionu i mimo něj. Snažíme se vybudovat silnou síť kooperačních partnerů se zaměřením na rozvoj efektivnějšího využívání stávajícího potenciálu přírodních zdrojů.

Spolupráce s aplikační sférou

Odbouráváme bariéry vzájemné nedůvěry firemního a výzkumného světa! V rámci programu rozvoje konkurenceschopnosti Karlovarského kraje – Inovační vouchery jsme podali 2 projektové žádosti.

Pro Alžbětiny Lázně, a.s., plánujeme zpracovat kompletní analýzu stávajících léčebných procedur a návrh na jejich vylepšení a inovace. Analýza bude zpracována na základě odborné rešerše současných vědeckovýzkumných poznatků z oblasti balneologie a výsledků dotazníkového šetření zaměřeného na stávající klienty Alžbětiných lázní a potenciální klienty z regionu.

Předmětem Inovačního vouchery pro společnost Fornica Cosmetics, s.r.o., bude zpracování odborných lékařských a hydrogeochemických posudků o využitelnosti vybraných přírodních léčivých zdrojů k léčebným účelům.

Odpovědní pracovníci:
Bc. Věra Simeth, Ing. Alina Huseynli, Ing. Věra Marková

Technické manuály lázeňské péče

Institut lázeňství a balneologie zpracoval během 2. čtvrtletí další dva manuály ze série technických manuálů lázeňské péče. Manuály jsou veřejně dostupné na stránkách www.spadata.cz.

- ✓ **Manuál správy přírodních léčivých zdrojů – ZPMV, plyny a peloidy**
- ✓ **Manuál lázeňské léčebně-rehabilitační péče – obecné principy a speciální přístupy dle indikací**
- ✓ **Manuál lázeňské léčebně-rehabilitační péče. Metodika podávání balneoprocedur I** (aplikace přírodních léčivých vod, zředěného plynu, oxygenoterapie, aplikace peloidů a bahen, radioterapie)
- ✓ **Manuál lázeňské léčebně-rehabilitační péče. Metodika podávání balneoprocedur II** (elektroterapie, fototerapie, dietoterapie, edukace, klimatoterapie)

V přípravě je Manuál lázeňské léčebně-rehabilitační péče. Metodika podávání balneoprocedur III. Tento manuál bude zaměřen na hydroterapii, termoterapii a mechanoterapii. Následně bude zpracován Manuál tvorby balneoprovozu.

Manuály vznikají na základě zadání Karlovarské agentury rozvoje podnikání s podporou programu Smart Akcelerator 2.0. Cílem manuálů je podat pomocnou ruku poskytovatelům lázeňské péče, odborníkům v lázeňství i místním samosprávám, praktickým lékařům i lékařům specialistům.

Odpovědní pracovníci:

RNDr. Patricie Hloušková, Ph.D., MUDr. Ladislav Špišák, CSc.,
MUDr. Helena Safariková, RNDr. Tomáš Vylita, Ph.D.

Rozvoj spolupráce

Opakovaně probíhají jednání (ať prostřednictvím videokonferencí či osobních setkání) se zástupci univerzitních vysokých škol, oborových sdružení, samospráv a s dalšími projektovými partnery.

Otevíráme se zahraničním partnerům

Našli jsme společné téma! Navazujeme spolupráci s okresem Wunsiedel a Euregio Egrensis. Na základě konstruktivní videokonference zástupců ILABu, okresu Wunsiedel a Regionálního sdružení obcí a měst Euregio Egrensis předložil ILAB partnerům možnosti přeshraniční spolupráce. Naším prvním společným krokem s aktéry z Bavorska bylo podání žádosti o finanční podporu projektu z Fondu malých projektů Česko-Bavorsko.

Malý projekt byl schválen a bude financován z dispozičního fondu programu přeshraniční spolupráce mezi Svobodným státem Bavorsko a Českou republikou Cíl ETZ 2014–2020 (INTERREG V).

V rámci projektu dojde k seznámení relevantních aktérů lázeňství z oblasti severovýchodní části Bavorska a Karlovarského kraje a výměně informací o strukturách lázeňského systému. Během setkání bychom chtěli najít společná témata a vzájemně se propojit, abychom v nadcházejícím období financování EU mohli zahájit kooperačních projektů.

Prvním krokem budou tři česko-německé virtuální on-line workshopy se všemi aktéry, jako jsou obce, organizace a výzkumné instituce spojené s lázeňstvím, které se budou věnovat strukturám v obou zemích a zpracování společných témat. Na těchto workshopech se bude projednávat zejména dopad koronavirové pandemie na lázeňství a možnosti pro budoucí vývoj.

Jazykovou komunikaci v oblasti lázeňství by měla usnadnit další součást projektu, a to česko-německý glosář výrazů z oboru lázeňství, kteří zpracují zástupci žadatele, projektového partnera a další aktéři.

Již dnes víme, že řešitelé tohoto malého projektu mají společný zájem a tím jsou inovace a moderní technologie přispívající ke konkurenceschopnosti v lázeňském odvětví. V zájmu obou stran je i koncepčně řešit ochranu přirozených vývěrů zdrojů minerálních vod na zájmovém území.

Odpovědný pracovník:
Bc. Věra Simeth

Marketingová strategie

ILAB pokračuje v naplnění své marketingové strategie. Během uplynulého období došlo k redesignu webových stránek www.i-lab.cz a www.spadata.cz. Institut seznamuje laickou i odbornou veřejnost se svými projekty prostřednictvím newsletterů, webinářů, sociálních sítí a webových stránek. Zájmem výzkumné organizace je i popularizovat lázeňství v tištěných médiích, spolupracujeme s časopisem Hospodářské komory, Krajskými listy, AVO, COT group, kde vychází články s aktuální tematikou související s lázeňstvím.

Stali jsme se partnery projektu Knižní lázně

Knižní lázně jsou společenská akce s kulturním a vzdělávacím přesahem, která chce podpořit malé nakladatele, zvýšit povědomí o české knižní produkci a propojit čtenáře přímo s nakladateli a autory. Druhý ročník se uskuteční o víkendu 31. 7. až 1. 8. 2021 v Mariánských Lázních. Projekt se věnuje také duševnímu a fyzickému zdraví. Součástí akce je i soutěž o Čtenářský pobyt pro tři účastníky z řad široké veřejnosti.

Knižní lázně tak reagují na několik aspektů současné společnosti, mezi které patří důsledky současného hektického životního stylu, opatření proti pandemii Covid-19 a masivní digitalizace světa a vztahů, a propojuje zdravé prostředí lázní a jeho lázeňské krajiny s knižní kulturou.

Odpovědný pracovník:
Bc. Věra Simeth

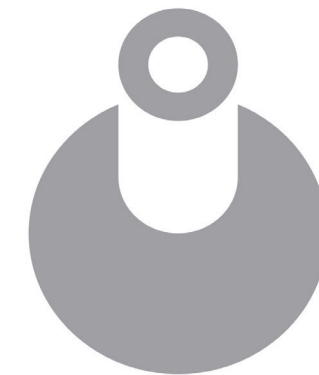
Terapeutická krajina na EXPO Dubaj

Na rozdíl od jiných regionů Karlovarský kraj nezrušil svou účast a prezentaci na světové výstavě EXPO v Dubaji. Jako základní pojetí expozice kraj zvolil právě terapeutickou krajinu. Pro prezentaci jedinečné krajiny lázeňských míst bude Karlovarským krajem ve spolupráci s Institutem lázeňství a balneologie vytvořena zhruba třiminutová multimediální smyčka.

Světová výstava EXPO 2020 byla s ohledem na pandemickou situaci v souvislosti s COVID-19 odložena o jeden rok a bude uskutečněna v novém termínu 1. 10. 2021 – 31. 3. 2022 v Dubaji pod heslem „Connecting Minds, Creating the Future“. Organizátoři počítají s tím, že EXPO 2020 bude mít více než 200 účastníků, účastní se více než 180 zemí a také nadnárodní společnosti, vzdělávací instituce a nevládní organizace. Hlavní místo EXPO 2020 v Dubaji bude mít plochu 438 hektarů a bude se nacházet mezi Dubají a Abu Dhabi.

Odpovědný pracovník:
Ing. Alina Huseynli

Sídlo instituce

Institut lázeňství a balneologie
veřejná výzkumná instituce

Nábřeží Jana Palacha 932/20
360 01 Karlovy Vary

info@i-lab.cz | www.i-lab.cz

www.spadata.cz

Sledujte nás sociálních sítích,
na webových stránkách nebo
se přihlaste k odběru novinek.

13 / NEWSLETTER

V současné době má ILAB osm stálých zaměstnanců, z toho je pět odborných pracovníků.

V rámci nastavených vztahů mezi ILAB a Karlovarskou agenturou rozvoje podnikání dochází ke sdílení dalších zaměstnanců (analytik v oblasti lázeňství a balneologie, lékař, developer).

Provoz Institutu lázeňství a balneologie je financován
neinvestiční dotací Karlovarského kraje.

INSTITUT LÁZEŇSTVÍ A BALNEOLOGIE | WWW.I-LAB.CZ | WWW.SPADATA.CZ